Suuri valiokunta

Keskiviikko 22.3.2017 klo 13.00—13.49

Läsnä
puheenjohtaja Anne-Mari Virolainen kok
varapuheenjohtaja Anne Louhelainen ps
2. varapuheenjohtaja Tytti Tuppurainen sd
jäsen Olavi Ala-Nissilä kesk (4, 5) (3 osittain)
jäsen Sirkka-Liisa Anttila kesk (1, 2) (3 osittain)
jäsen Paavo Arhinmäki vas
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Simon Elo ps
jäsen Sari Essayah kd (1, 2) (3 osittain)
jäsen Jukka Gustafsson sd
jäsen Johanna Karimäki vihr
jäsen Elsi Katainen kesk
jäsen Susanna Koski kok
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Jari Leppä kesk (1, 2) (3 osittain)
jäsen Sanna Marin sd
jäsen Mika Niikko ps (4, 5) (3 osittain)
jäsen Sari Raassina kok
jäsen Mikko Savola kesk
jäsen Sampo Terho ps
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (4, 5) (3 osittain)
jäsen Juhana Vartiainen kok
varajäsen Juho Eerola ps
varajäsen Maarit Feldt-Ranta sd
varajäsen Pekka Haavisto vihr
varajäsen Jukka Kopra kok (1, 2) (3 osittain)
varajäsen Riitta Myller sd
varajäsen Arto Pirttilahti kesk (1, 2) (3 osittain)
varajäsen Juha Pylväs kesk
varajäsen Eero Suutari kok
varajäsen Ben Zyskowicz kok (1, 2) (3 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Peter Saramo
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 11/2017 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 27 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. EU:n valtion tai hallitusten päämiesten kokous 25.3.2017 (Rooman sopimusten 60-vuotisjuhla)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 16/2017 vp (asiakirja A 3)

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- pääministeri Juha Sipilä

avustajinaan:
EU-asioiden valtiosihteeri Kare Halonen
erityisavustaja Riikka Pakarinen
valtioneuvoston kanslia

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta valtioneuvoston kanslian EU-sihteeristön toimittaman asiakirjan "Draft Declaration" osalta.

Tämän jälkeen pääministeri Sipilä esitteli päämieskokouksen asian: Rooman sopimusten 60-vuotisjuhla ja Roomassa allekirjoitettava julistus.

Puheenvuoron käyttivät varapuhemies Pekkarinen sekä ed. Tuppurainen, Karimäki, Arhinmäki, Elo, Essayah, Haavisto, Ala-Nissilä, Biaudet ja Gustafsson. Pääministeri vastasi puheenvuoroihin.

Keskustelun kuluessa ed. Tuppurainen esitti ed. Gustafssonin kannattaman, että suuri valiokunta hyväksyisi asiassa seuraavan eduskunnan kannan: Valiokunta katsoo, että Rooman päämieskokouksesta käynnistyy laaja keskustelu EU:n tulevasta yhteistyöstä. Euroopan komission valkoisen kirjan eri tulevaisuusskenaarioihin pohjautuva prosessi edellyttää Suomelta nykyistä aktiivisempaa, vaikuttavampaa ja kunnianhimoisempaa EU-politiikkaa sekä selkeää yhtenäistä eurooppapoliittista linjaa. Suomen on varmistettava alusta alkaen omat vaikutusmahdollisuutensa EU-jäsenvaltioiden, Euroopan komission, Euroopan parlamentin, kansalaisyhteiskunnan sekä viranomaisten välisessä tulevaisuuskeskustelussa. Suomi ei voi jäädä seuraamaan sivusta, mihin suuntaan muut EU:ta vievät, vaan sen tulee olla aktiivisesti vaikuttamassa tulevaan yhteistyöhön erityisesti EU:n sosiaalista ulottuvuutta korostaen ja unionin yhtenäisyyttä vahvistaen. Myös kansalaiset on osallistettava keskusteluun EU:n tulevaisuudesta. Suomen etu on edistyksellinen, tiivistyvän yhteistyön EU. Euroopan unioni ei ole pelkkää puolustusyhteistyötä tai sisämarkkinoita, vaan so-

siaalisen ulottuvuuden kehittäminen on keskeinen osa tulevaa EU:ta. Myös mahdolliseen eri tahtia tiivistyvään unioniin on kuitenkin valmistauduttava yhtenä mahdollisena yhteistyön muotona. Tuolloin Suomi ei saa jättäytyä ulkokehälle. Suomi on perinteisesti ollut mukana EU:n kaikissa ytimissä, ja tämä linjan jatkaminen on tehokkain keino turvata Suomen vaikutusmahdollisuudet tulevaisuudessakin. Tarvitaan enemmän Eurooppa: vain osana vahvaa EU:ta Suomi saa äänensä kuuluviin maailmassa. Hallituksen on myös varmistettava, että EU:n tulevaisuutta käsittelevän prosessin aikana eduskunta osallistuu säännöllisesti Suomen kannan muokkaukseen ja että Suomen EU-politiikan parlamentaarinen valvonta toteutuu.

Ed. Arhinmäki esitti ed. Biaudetin kannattamana, että valiokunta hyväksyisi seuraavan eduskunnan kannan: Valiokunta katsoo, että julistuksessa pitää tuoda vahvemmin EU:n globaali vastuu ilmastosta ja kestävästä kehityksestä. Julistuksessa pitää painottaa sitä, että kestävä turvallisuus voidaan saavuttaa vain ihmisoikeuksia kunnioittamalla. Sosiaalisen Euroopan kohdassa pitää nostaa esille veroparatiisit ja veroväittelyn ongelmat koko Euroopalle.

Ed. Biaudet esitti, ed. Karimäen kannattamana suuren valiokunnan hyväksyttäväksi eduskunnan kantaa, jossa ed. Tuppuraisen ja ed. Arhinmäen ehdotusten sisällön lisäksi todettaisiin, että: Suomen tulee edistää kaikkien neljän vapauden toteutumista samantahtisesti, ml. ihmisten vapaa liikkuvuus. Unionin tulee yhdessä löytää ratkaisuja siirtolaisuuden ja pakolaisuuden asettamiin haasteisiin siten, että jokaisen ihmisarvoa, kansainvälisiä ihmisoikeussopimuksia sekä EU:n perusarvoja kunnioitetaan.

Puheenjohtajan ehdotuksesta hyväksyttiin seuraava äänestysjärjestys: Ensin valiokunta äänestää siitä, hyväksytäänkö asian johdosta eduskunnan kanta. Puheenjohtajan ehdotus oli, että asiassa ei hyväksytä eduskunnan kantaa (JAA). Jos EI voittaa, on äänestettävä tehtyjen ehdotusten kesken.

Suuri valiokunta päätti äänin 16-8, että valiokunta ei hyväksy asiassa eduskunnan kantaa.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

4. Muut asiat

Tapaamisia:

- VPJ Kataisen tapaaminen to 23.3.2017 klo 12.50 – 13.50, SuV:n kokoushuone

Matkoja:

- COSAC-kokous su 28.- ti 30.5.2017, Malta (pj. Virolainen, vpj. Louhelainen, vpj. Tuppurainen, ed. Anttila, ed. Vartiainen, ed. Karimäki)

5. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 24.3.2017 klo 13.30

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Anna Sorto